

gospodarske, obertnijske in národske.

Ishajajo vsako sredo in saboto. Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., sicer 3 fl.; za pol leta 2 fl. po pošti, sicer 1 fl. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 16. decembra 1857.

Nove skušnje z lesom,

ki je bil ali konec mesca grudna ali prosenca, svečana in sušca posekan.

V Scheidmanovem časniku „Landw. Anzeig.“ beremo skušnje z lesom, ki je bil nalaš v različnih časih posekan, da bi se prepričali o terpežnosti njegovi za pohištva in orodja. Nadjamo se, da tudi našim ljudem bomo vstregli, ako jim povémo te skušnje, ker še zmiraj eden to terdi, drug drugo.

4 smreke enake starosti, debelosti in velikosti, ki so stale v gojzdu ena zraven druge in so zdrave bile skoz in skoz, so posekali tako, da eno so poderli konec mesca grudna (decembra), drugo konec prosenca (januarja), tretjo konec svečana (februarja), četrto konec sušca (marca). Vse so obsekali tako, da vsaki brun je bil 30 čevljev dolg, 6 pavcov širok, 5 pa debel. Ko so bruni se dobro posušili, so jih položili čez druge stropnice, in v sredi na-nje naložili težo, da bi se prepričali, kateri brun je močnejši in več teže nese. — Skušnja je pokazala, da najmočnejši les je bil mesca grudna posekane smreke, smreka mesca prosenca posekana je bila manj močna (za 12 odstotkov), še manj močna (in sicer za 20 odstotkov manj) je bila konec svečana posekana, najslabeja (za 38 odstotkov manj) pa konec sušca posekana.

Iz enakih smerek, mesca grudna in sušca posekanih, so naredili kole po 4 pavce močne, ktere so, dobro posušene, 3 čevlje globoko enega zraven drugega v zemljo zabili; — konec sušca (tedaj ko je drevó že sočno bilo) posekana smreka se je čez 3 ali 4 leta lahko zlomila v zemlji, — konec grudna (ko je sok jenjal se pretakati) posekani kol pa je še čez 16 let terdno stal v zemlji.

Dvé enake smreki so zakopali v vlažno zemljo; tisto, ki je bila posekana konec sušca, so našli sogujito čez 8 let, una, ki je bila poderta pozimi mesca grudna, je bila terdna še čez 16 let.

Pod v konjski štali je sognil že v 2. letu, če je bila smreka mesca sušca ali svečana posekana, mesca grudna posekane je terpel 6 let.

Pri kolesih so bukove platišča terpele 6 let, če je bukva bila posekana mesca grudna, — če pa mesca svečana, je komaj preterpela 2 leti.

Štiri hraste enake starosti in debelosti so posekali, enega konec grudna, drugega konec prosenca, tretjega konec svečana, četrtega konec sušca. Odrezali so od vsakega debela 4 pavce debele plohe in jih djali na dno posede, na ktere so vlili po 2 bokala vode. — Od tistega hrasta, ki je bil podert mesca grudna, ni pritekla ne kapljica skozi, — čez ploho, mesca prosenca posekanega so pritekale kapljice že čez 48 ur, — mesca svečana posekani hrast vode še tako dolgo ni deržal, mesca sušca posekani pa celó le 2 ure in pol.

Tudi hrastovi obroči so ravno to terpežnost poterdili.

Po teh skušnjah naj se les seka takrat, kadar ne teče več sok ali muzga po deblu — najbolje okoli božiča.

Tiči na polji in v gojzdih.

(Konec.)

Mišja kajna (Mäusebussard, buteo vulgaris), je polju ena najkoristniših tic, ker se večji del od poljskih miš redi; ona pobera tudi kerte, kobilice, kebre itd. Po mnogih skušnjah se je zvedilo, da se je imenovana kajna o mišjih letih naj bolj pogostoma prikazovala, toda strelci jo imenujejo ropno tico in radi po nji streljajo.

Šeršenar (Wespenbussard, pernias apivorus) pokončá veliko množico škodljivih gosenc v gojzdih, pobera tudi kače, kušarje, osenišča, žabe itd., malokrat se zaleti v gnjezdo po mladega tička, in lovu ne prizadene nikoli nobene škode.

Gojzdna úharca (Waldohreule, aegolius otus) je tudi prav koristna žival; ona potrebi neizrečeno veliko miš, broščev ali kebrov in drugih škodljivih merčesov.

Mlakna úharca (Sumpfhohreule, aegolius brachyotus) se tudi h koristnim ticam prišteva, ktero pa nevedni lovci radi zalezujejo in po nji kakor ropni tiči radi streljajo. — V tistih deželah, kjer bolje poznajo tiče, so že davnej nehali to tico preganjati; čeravno tudi pozimi, kadar se debel sneg zavalí, miš loviti ne morejo, in če jih glad primora, da kakega majhnega tička oberejo, ne pripravi to lovu velike škode.

Mertvašica (Schleiereule, strix flammea) in ponočni skovik (Steinkauz, strix noctua) letata pozimi sémtertjé po senicah, skednjih in dervarnicah, da bi kje kako miško staknila. Tudi ta dva tiča se vseskozi preganjata kakor pošasti; ker ponoči po cerkvah in po škednjih svoj dolgočasen glas uganjata, jima v več krajih tudi smertna tiča pravijo. Če bi ju ne preganjali v tistih krajih, kjer miši žita in deteljša poškodujejo, bi miši poprej potrebila, kakor vsaka druga reč.

Mravljinčar (Ziegenmelker, Nachtschwalbe, caprimulgus europaeus). Ta požrešni ponočnjak lovi po sončnem zahodu ponočne metulje in druge večje in manje merčese.

Véliki srakoper (der grosse Würger, lanius excubitor) se redi poleti od miš, dvoživk in večjih merčesov raznega plemena, pozimi pa od majhnih tičkov; ravno tako tudi

Mali srakoper (der rothrückige Würger, lanius collurio) živi od kebrov, čmerljev itd. in ima navado, kadar ni clo lačen, ujete merčese na terne ternolj ali pa belega terna natikati, in jih takrat pobérati in obérati, kadar ga glad napade.

Vertna rudečorepka, kateri tudi sémtertjé pogo-relček pravijo, (Garten-Rothschwänzchen, ruticilla phoenicurus) je kaj priden merčesni lovec; opazilo se je, da v eni uri je okoli 600 muh požerla.

Senice (die Meisen, parus) brez vsega razložka so prav koristni tiči gojzdom in vertom, ker neizrečeno veliko merčesov, gosenc in drugih škodljivih žival pokončajo. Preračunilo se je, da ena sama senica leto in dan 4 do 800,000 merčesov pozoblje; posebno rade zobljijo senice mravlinčje jajca; le če jim teh zmanjka, se lotijo oljnatga sadú in semena.